

DE VLAAMSE MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

MEDEDELING AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: Grondwettelijk Hof - beroep tot gedeeltelijke vernietiging van het decreet van 26 mei 2023 betreffende het realisatiegerichte instrumentarium (instrumentendecreet), ingesteld door de vzw Natuurpunt en anderen – rolnummer 8133

Samenvatting:

Door Natuurpunt vzw en anderen werd een beroep ingesteld tot gedeeltelijke vernietiging van het instrumentendecreet van 26 mei 2023. De twee middelen van verzoekende partijen zijn in essentie gericht tegen de nieuwe berekeningsmethode van de planschadevergoeding.

In het eerste middel wordt aangevoerd dat de nieuwe berekeningsmethode van de planschadevergoeding te beschouwen is als een ongeoorloofde (niet-aangemelde) staatssteun. Op dit punt wordt door verzoekende partijen gevraagd om een prejudiciële vraag te stellen aan het Hof van Justitie van de EU.

In het tweede middel wordt aangevoerd dat de nieuwe berekeningsmethode van de planschadevergoeding de bescherming van de open ruimte ernstig belemmert en bijgevolg het standstillbeginsel schendt. Enerzijds wordt hierin een aanzienlijke vermindering van het beschermingsniveau voor het leefmilieu gezien. Anderzijds wordt geargumenteed dat er geen motivering voorligt inzake de verenigbaarheid van het concept 'eigenaarsvergoeding' met de EU-klimaatdoelen die op het Vlaamse Gewest rusten in de context van veranderingen van landgebruik.

De griffier van het Grondwettelijk Hof heeft bij brief van 16 januari 2024 aan de Vlaamse Regering kennis gegeven van het bovenvermelde beroep tot *gedeeltelijke* vernietiging van het decreet van 26 mei 2023 betreffende het realisatiegerichte instrumentarium (instrumentendecreet), ingesteld door de vzw Natuurpunt en anderen, teneinde haar toe te laten in de procedure voor het Grondwettelijk Hof tussen te komen.

Het beroep beoogt de vernietiging van de volgende bepalingen van het instrumentendecreet:

- artikel 3, 4°, 6° en 9° (compenserende vergoeding, eigenaarsvergoeding, gebruiksbeperking);
- artikel 6, 1° (planschadevergoeding);
- de artikelen 13 en 14 (recht op eigenaarsvergoeding: ontstaan, schorsing, berekening);
- de artikelen 66 tot 71 (wijzigingen VCRO betreffende planschadevergoeding en planbatenheffing).

Het beroep bevat twee middelen.

Eerste middel

In het eerste middel wordt aangevoerd dat artikel 3, 4°, 6° en 9°, artikel 6, 1°, de artikelen 13 en 14, en de artikelen 66 tot 71 van het instrumentendecreet een schending inhouden van het beginsel van gelijkheid en non-discriminatie (artikelen 10 en 11 Grondwet) alsook van het standstillbeginsel, zoals voorzien in artikel 23, 4° van de Grondwet, in samenhang gelezen met de artikelen 107 en 108 van het Verdrag betreffende de Werking van de Europese Unie (VWEU) doordat de berekening van de 'eigenaarsvergoeding' op een andere berekeningswijze geschoeid is dan de eerdere planschaderegeling. De nieuwe berekeningsmethode van de planschadevergoeding zou te beschouwen zijn als een ongeoorloofde (niet-aangemelde) staatssteun. Op dit punt wordt door verzoekende partijen gevraagd om een prejudiciële vraag te stellen aan het Hof van Justitie van de EU.

Tweede middel

In het tweede middel wordt aangevoerd dat artikel 3, 4°, 6° en 9°, artikel 6, 1°, de artikelen 13 en 14, en de artikelen 66 tot 71 van het instrumentendecreet een schending inhouden van de artikelen 22 en 23, derde lid, 4° van de Grondwet, in samenhang gelezen met artikel 7bis van de Grondwet en de Europese Klimaatwet (Verordening nr. 2021/1119), de LULUCF-Verordening (Verordening nr. 2023/842), de EU burdensharing-Verordening (Verordening nr. 2023/857) en de EU klimaatgovernance-Verordening (Verordening nr. 2018/1999).

De verzoekende partijen zien een schending van de vermelde normen *“doordat de berekening van de 'eigenaarsvergoeding' op een andere berekeningswijze geschoeid is dan de eerdere planschaderegeling en hierdoor de bescherming van open ruimte -nochtans ook essentieel vanuit klimaatmitigatie oogpunt- ernstig belemmert.”*

Tussenkost Vlaamse Regering

Het beroep tot gedeeltelijke vernietiging van het instrumentendecreet werd aan de Vlaamse Regering betekend op 17 januari 2024.

De omzendbrief VR 2009/23 van 16 januari 2009 betreffende het Grondwettelijk Hof bepaalt dat, als een bepaling van een decreet van het Vlaams Parlement in het geding is, de Vlaamse Regering altijd een memorie indient. De Vlaamse Regering beschikt daarvoor over een termijn van 45 dagen, te rekenen vanaf de vermelde betekening d.d. 17 januari 2024.

Overeenkomstig de artikelen 82 en 85 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Grondwettelijk Hof, komt de Vlaamse Regering bijgevolg tussen in voormelde procedure bij het Grondwettelijk Hof. De belangen van de Vlaamse Regering zullen in deze procedure verdedigd worden door Mr. Bart Martel (kantoor Eubelius).

DE VLAAMSE MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Zuhail DEMIR

Bijlage. Vernietigingsberoep